

РЕЗУЛТАТИ
ОТ АНКЕТИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ (АНКЕТНА КАРТА №6)
В ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
за учебната 2020/21 г.

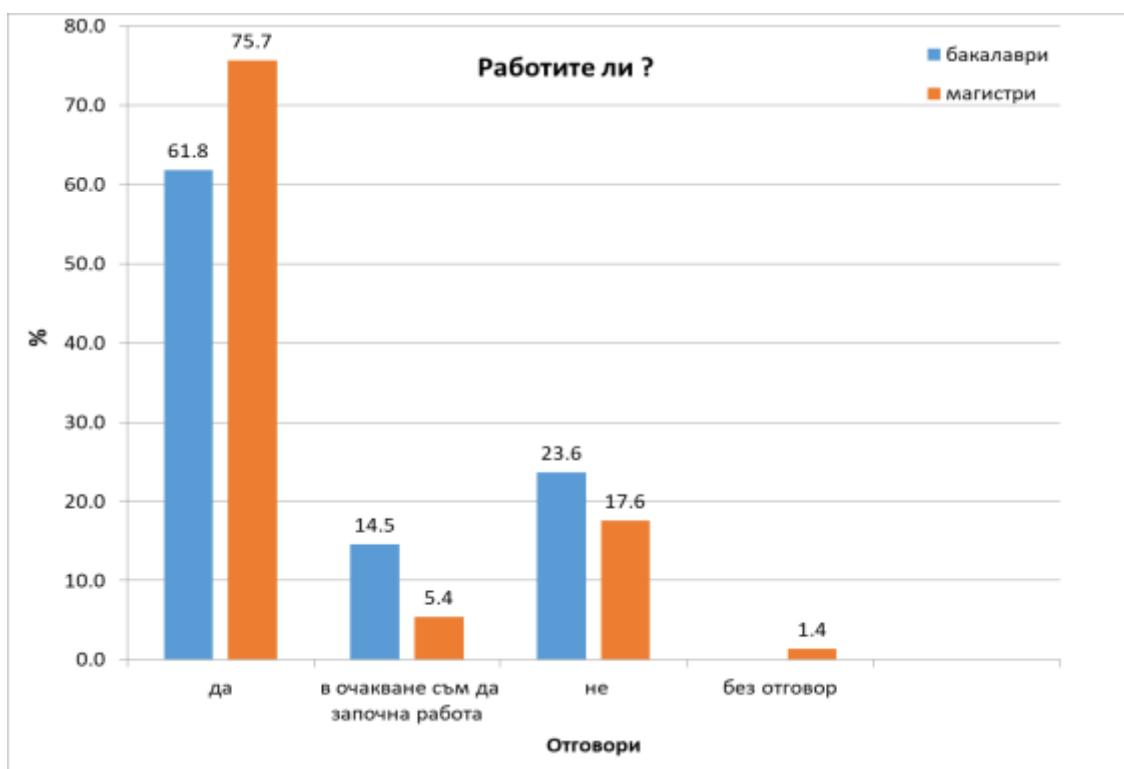
Анкетна карта №6 е част от системата за оценяване на учебния процес, която проучва мнението на завършващите обучението си студенти. Анкетирането е проведено през юли и октомври 2021 година сред завършилите студенти, обучавали се в Химическия факултет в образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър”. Анкетната карта е попълнена от всички завършили студенти (100%).

Разпределението по специалности е както следва:

<i>Специалност</i>	<i>Анкетирани студенти</i>	<i>% от общия брой студенти</i>
Медицинска химия – бакалаври	22	17,0
Анализ и контрол – бакалаври	12	9,3
Компютърна химия – бакалаври	3	2,3
Химия с маркетинг – бакалаври	2	1,6
Химия – задочно обучение, бакалаври	6	4,6
Химия – редовно обучение, бакалаври	4	3,2
<i>Без посочена специалност, бакалаври</i>	6	4,6
Медицинска химия – магистри	14	10,9
Обучението по химия в училище - магистри	41	31,8
Хранителна химия - магистри	8	6,2
Спектрохимичен анализ	6	4,6
Химия и екология	5	3,9
Общ брой анкетирани студенти	129	100,0

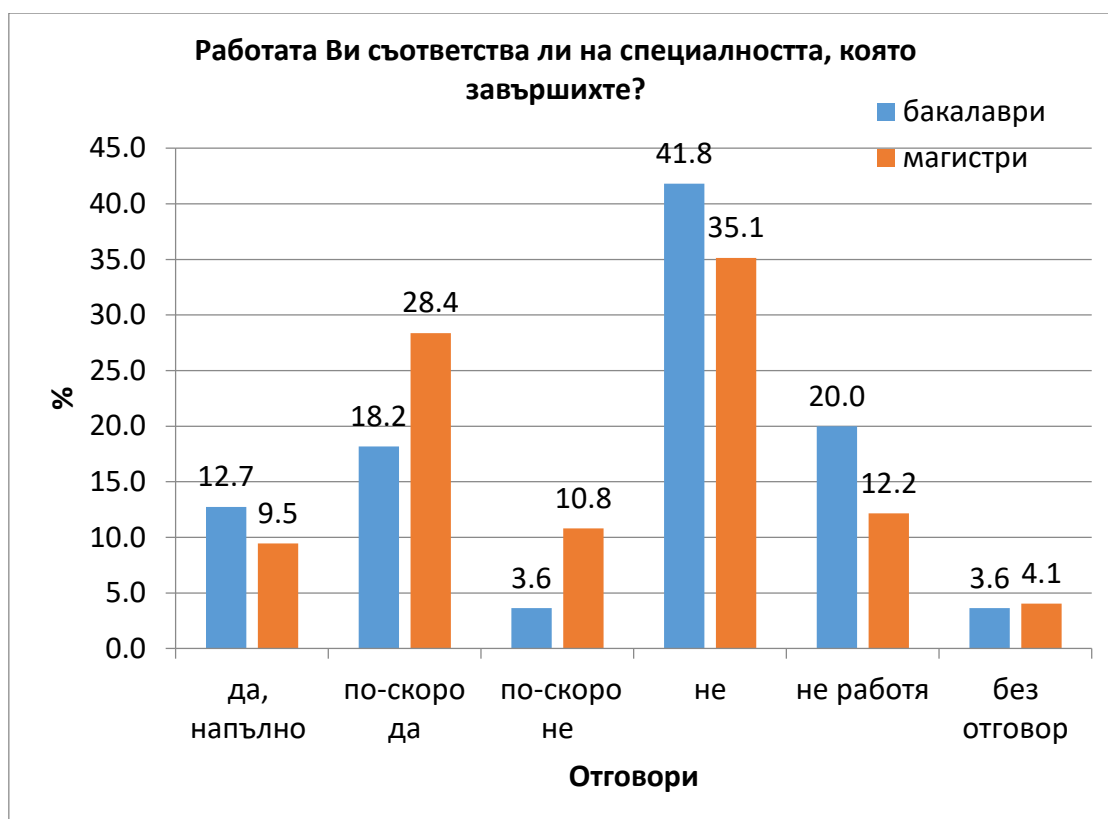
Резултати

Проведената анкета със студентите показва, че 75,7% от анкетираните магистри имат постоянна работа, докато при бакалаврите този процент е 61,8%, като в очакване да си намерят работа са съответно 14,5% за бакалаври и 5,5% за магистрите. Процентът на работещите при магистрите е по-голям, тъй като основната част от студентите в магистърските програми вече имат постоянна работа. От общо анкетираните се вижда, че повече от половината студенти – 70,0 % вече работят, а 9,3 % са в очакване да си намерят работа. Наблюдава се известно понижение на процента работещи студенти в сравнение с предходната учебна година (76,0 % работят и 12,0 % са в очакване да си намерят работа).

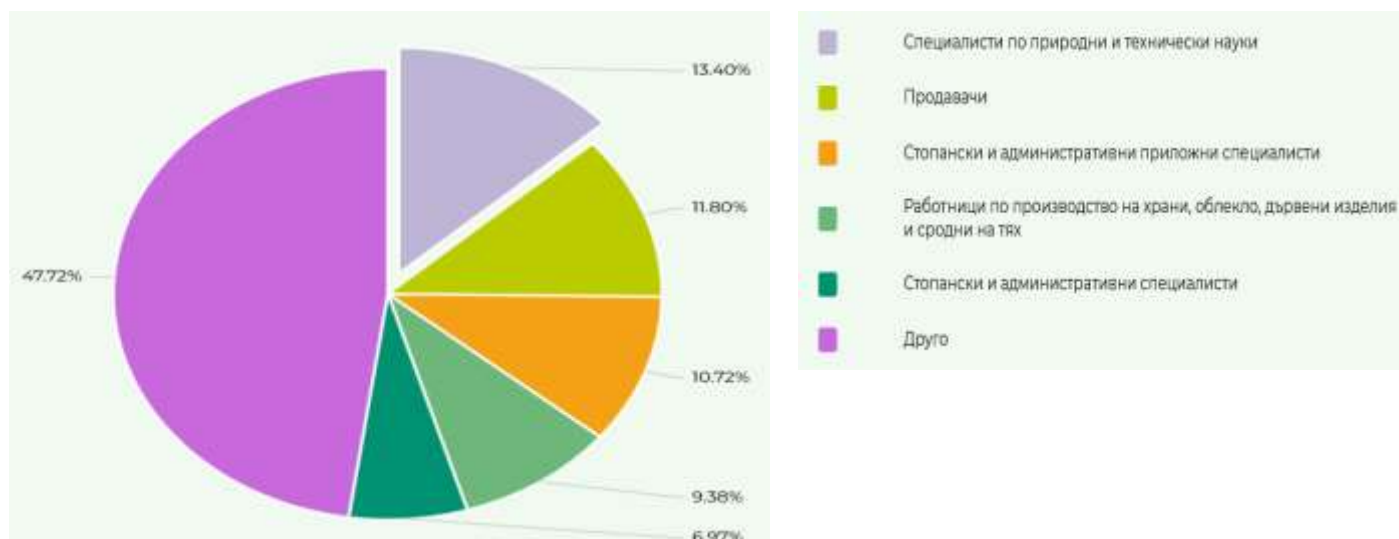
Фиг. 1. Отговори на въпрос „Работите ли?“

Процентът на работещите магистри, на които работата съответства напълно на специалността (отговор „да, напълно“ и „по-скоро да“ – 9,5 и 28,4% - общо 37,9%), е близък до този на успешно реализиралите се бакалаври (30,9%). Никак не е малък и процентът на работещите магистри и бакалаври, на които работата не съответства на специалността им (около 23%). 20,0% от анкетираните студенти бакалаври и 12,2% от анкетираните магистри не работят към момента на попълване на анкетата. Средният процент на неработещите и на неработещите по специалността студенти (20,4%) е по-голям от този на работещите по специалността (17,5%). Общият процент на работещите студенти по специалността е по-нисък в сравнение с резултатите от анкетата през 2019/2020 г. (34,4 % срещу 44,9%), което показва, че завършващите все по-трудно си намират работа в професионалното направление, в което са се обучавали. Най-вероятните причини за това са първо Ковид пандемията, която се отрази и върху икономиката, редица фирми преустановиха дейността си, други не наемат нови кадри, като се стремят да запазят производството си, и второ, че изискванията на работодателите при наемането на нови кадри непрекъснато растат - търсят специалисти с практически умения по специалността, да владеят чужди езици и с желание да придобиват нови знания и умения и да повишават квалификацията си.

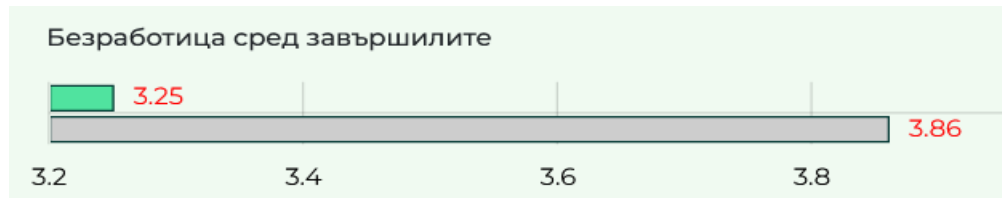
Фиг. 2. Отговори на въпрос „Работата Ви съответства ли на специалността, която завършихте?“

От данните на Рейтинговата система на висшите училища в България (2021 г.), за направление Химически науки в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ се вижда, че само 13,40% от завършилите специалисти по природни науки работят по специалността, но този процент бележи лек спад в сравнение с предходната година (13,91% от данните през 2020 г. срещу 13,4% през 2021 г.).

В изданието на Рейтинговата система през 2021 г. е посочено, че на фона на икономическите ефекти от разпространението на COVID-19, делът на регистрираните безработни сред завършилите български висши училища през последните 5 години се

покачва до 3,5% през 2021 година при ниво от 2,8% през предходната година. Това е най-високата безработица, регистрирана сред завършилите от 2015 година насам. Средната стойност за безработицата сред завършилите професионално направление 4.2. Химически науки в страната е 3,86, докато за завършилите това направление в ПУ „Паисий Хилендарски“ е 3,25.

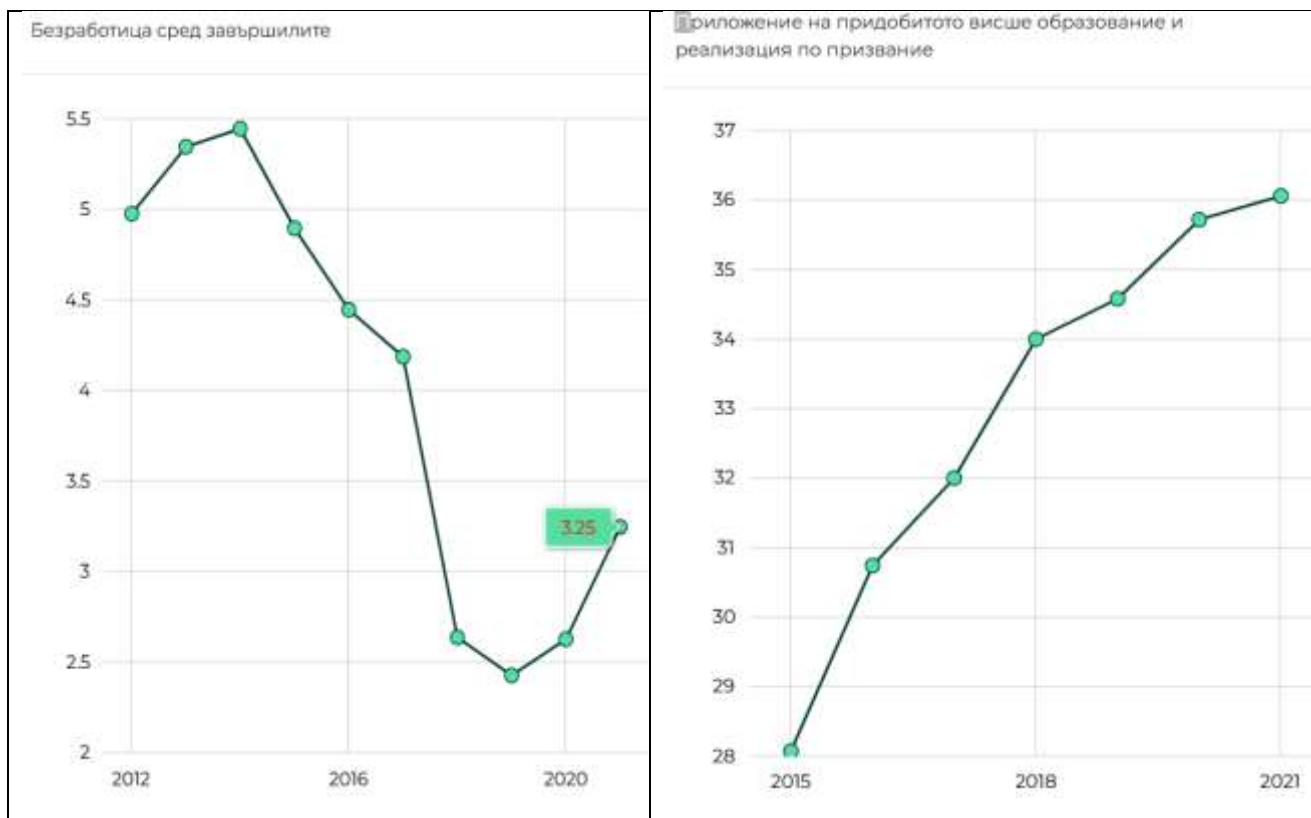

Най-нисък процент на безработица при завършилите професионалното направление е през 2019 г., след което този процент отново започва да нараства.

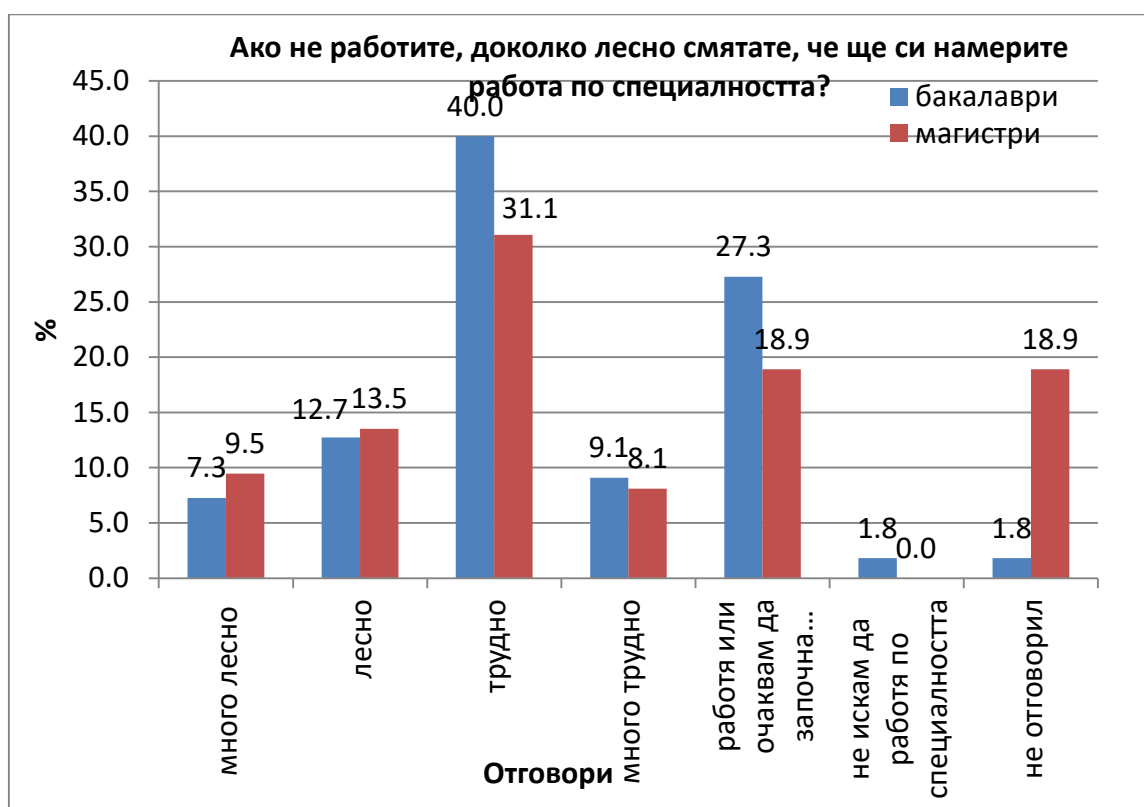
По-висок е процентът на безработица и сред завършващите професионално направление „Педагогика на обучението по.....“ (4,33% за страната и 4,02% сред завършващите в ПУ „Паисий Хилендарски“).

През последните пет години се наблюдава тенденция за увеличаване приложението на придобитото висше образование и реализацията по призвание в направление Химически науки, което показва, че завършилите са мотивирани да се реализират в избраната професионална област (през 2021 г. е 36,07%, а през 2020 г. е 35,73%).

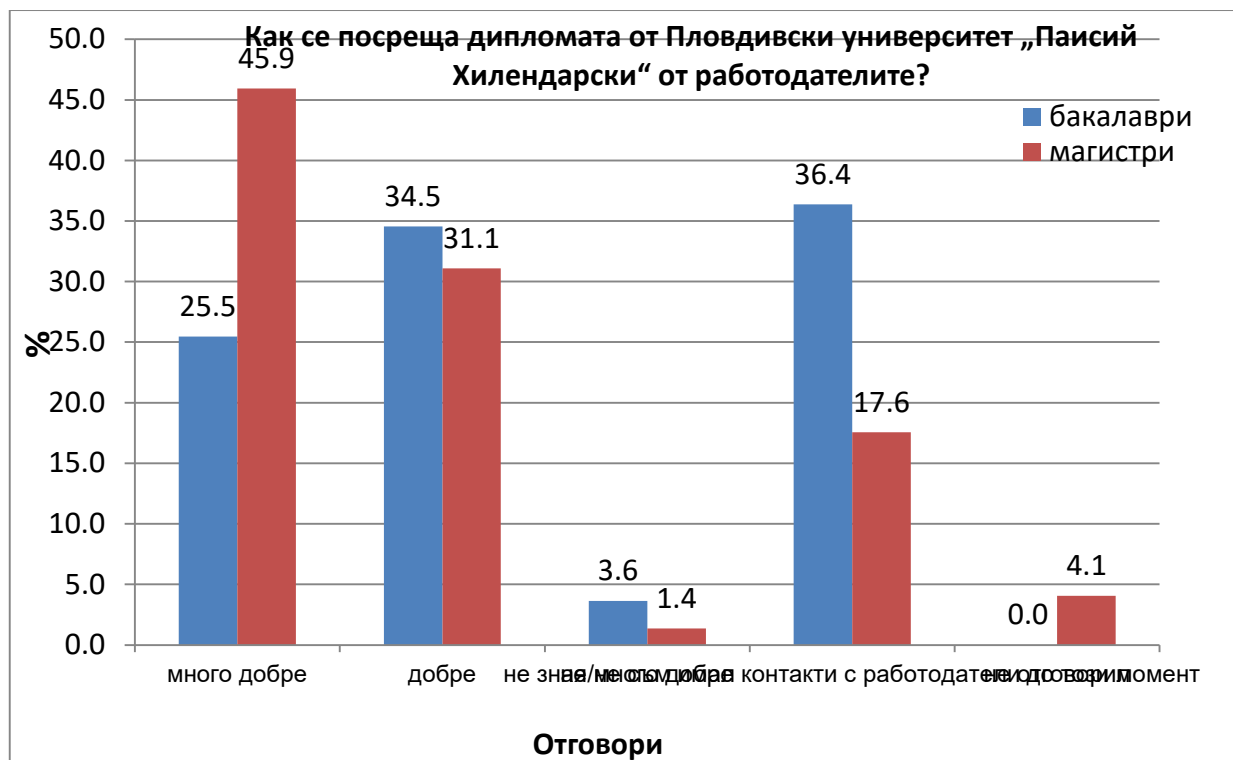

От анкетиранияте студенти, който не работят (средно 16,1%) около половината (45%) споделят, че трудно или много трудно ще си намерят работа по специалността (49,1,% от бакалаврите и 39,2% от магистрите), но въпреки това 19,2% от студентите (29,1% от бакалаврите и 18,9% от магистрите) очакват да започнат работа по специалността. В сравнение с миналата година процентът от анкетиранияте, които очакват затруднения при намирането на работа е по-нисък (52,5% срещу 45%). Все пак средно 21,7% от всички анкетирани студенти са положително настроени за намирането на работа по специалността (отговори „много лесно“ и „лесно“) (фиг. 3). Не малък е и процентът на неотговорилите – 20,7% и то в по-голяма степен от анкетиранияте магистри, които може би работят по специалността и не са отговорили на този въпрос

Фиг. 3. Отговори на въпрос „Ако не работите, доколко лесно смятате, че ще си намерите работа по специалността?“

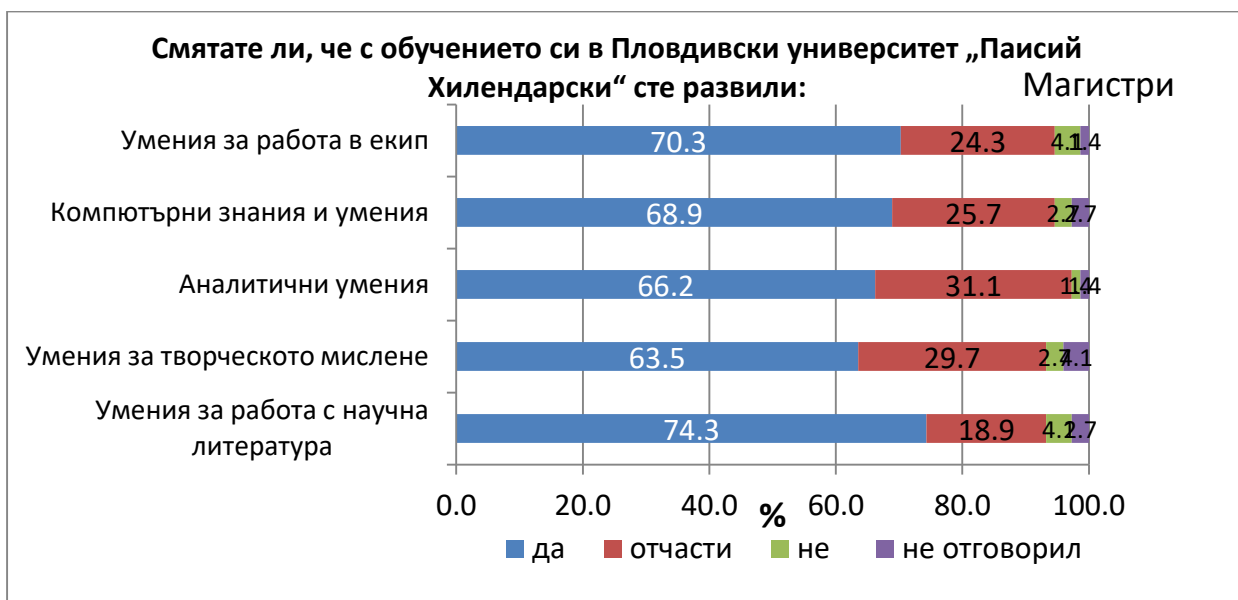
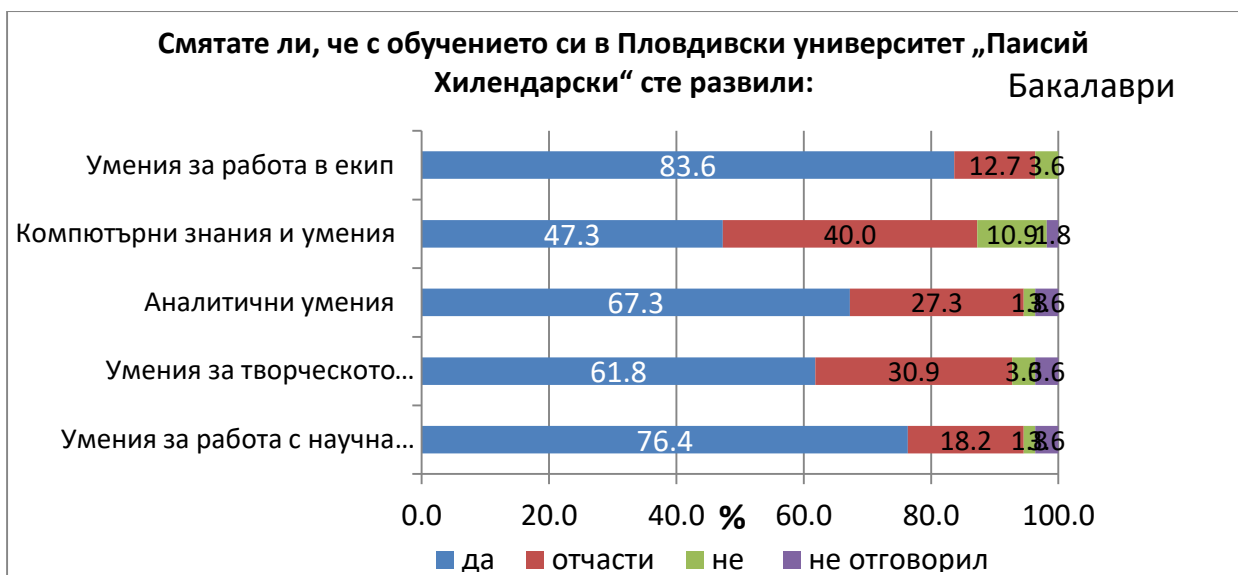
69,8 % от анкетиранияте студенти считат, че дипломата им се посреща добре от работодателите (60,0% от бакалаврите и 77,0% от магистрите). Това говори за висок авторитет на нашия Университет, и по-специално на Химическия факултет, който трябва да се поддържа и развива. 36,4% от завършилите през 2020 г. бакалаври и 17,6% от магистрите не знаят как се приема дипломата им, поради това, че не са имали контакт с работодатели до този момент (фиг.4).

Фиг. 4. Отговори на въпрос „Как се посреща дипломата от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ от работодателите?“

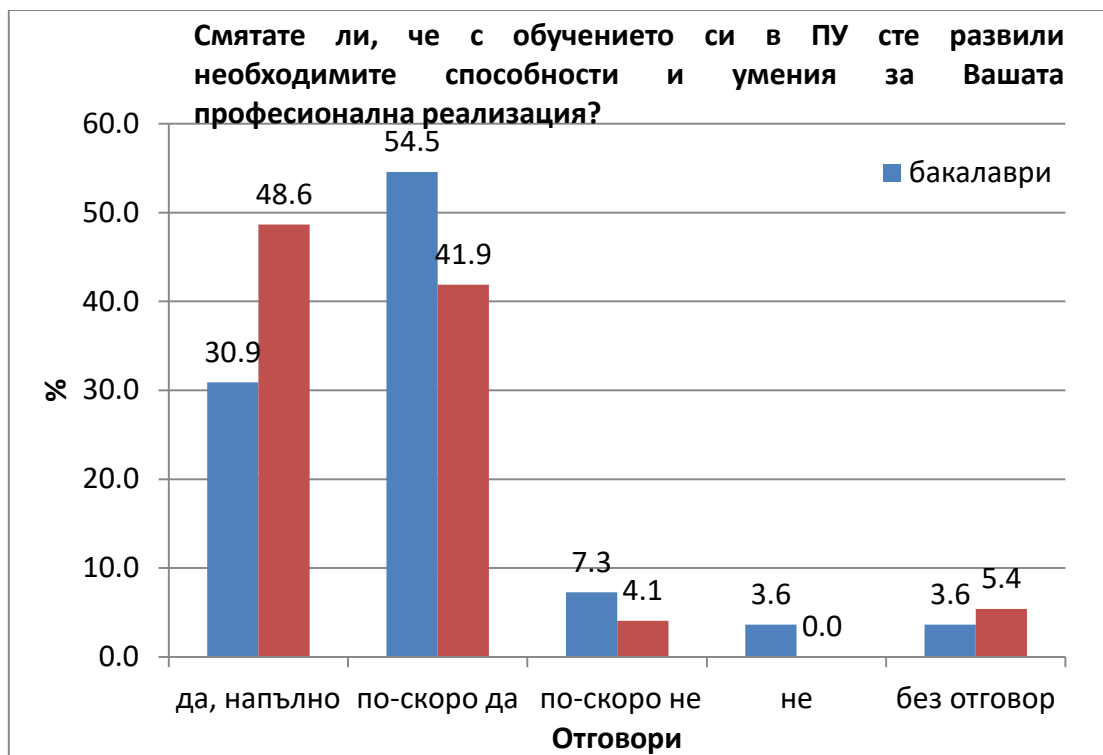
В анкета б са включени въпроси, свързани с влиянието на обучението в отделните програми за формиране на аналитични умения, умения за творческо мислене, умения за работа с научна литература, компютърни знания и умения, както и умения за работа в екип. От резултатите от анкетата по отношение на развитите умения и способности, може да се каже, че преподавателите в голяма степен са си свършили работата (положителните отговори на всички въпроси са над 90%). Най-висок е процентът на развиването на аналитични умения - 95,9% (отговор „да“ и „отчасти“), (бакалаври – 94,6% и магистри – 97,3%) при 94,9% при анкетите от предходната година. Следват развиването на:

- умения за работа в екип – 95,4% (отговор „да“ и „отчасти“) – бакалаври – 96,3% и магистри – 94,6%, при 97,0% през 2020г.;
- умения за работа с научна литература – 93,9% (76,4% „да“ и 18,2% „отчасти“), съответно при бакалаврите този процент е 94,6%, а при магистрите е 93,2%; В сравнение с предходната година (96,0%) се наблюдава лек спад в стойността на този показател;
- умения за творческото мислене – 92,9% (от тях 61,8% „да“ и 30,9% „отчасти“), (бакалаври - 92,7%, магистри - 93,2%) при 97,9%, (бакалаври – 96,3% и магистри – 100%) от предходното анкетиране;
- компютърни знания и умения – 88,7%, съответно при бакалаврите този процент е 83,3%, а при магистрите е 94,0%. Наблюдава се 10% разлика в придобитите компютърни умения от студентите бакалаври и магистри, както и лек спад на процента за придобити компютърни знания и умения на студентите през 2021 г. в сравнение с предходната година (91,9%).

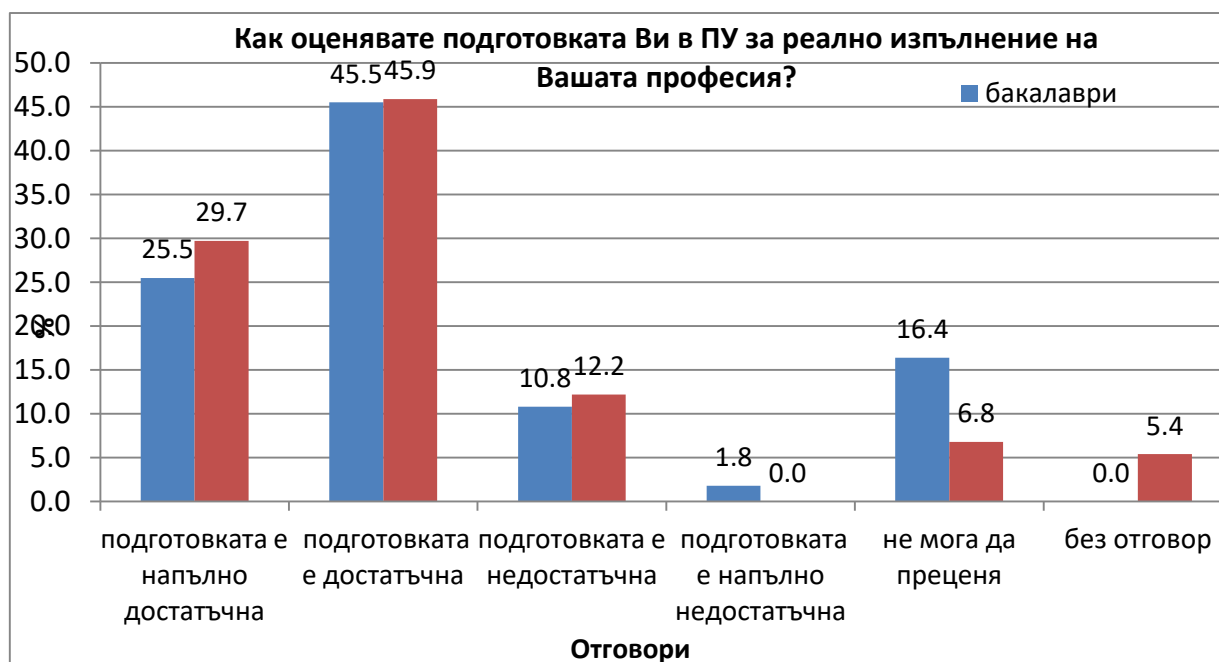
Фиг. 5. Отговори на въпрос „Смятате ли, че с обучението си в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ сте развили:“ – А) – Бакалаври; Б) - Магистри

На въпроса „Смятате ли, че с обучението си в ПУ сте развили необходимите способности и умения за Вашата професионална реализация?“ 88,4% от анкетираните студенти (бакалаври – 85,4%; магистри – 90,5%) са на мнение, че са напълно удовлетворени от обучението си в Химическия факултет (отговор „да, напълно“ и „по-скоро да“). Обезпокоителен е процентът с отговор „по скоро не“ от студентите бакалаври и магистри (средно 5,7%), което показва, че трябва да се работи в посока на развиване на практически умения в по-голяма степен сред студентите, които са свързани с професионалната им реализация.

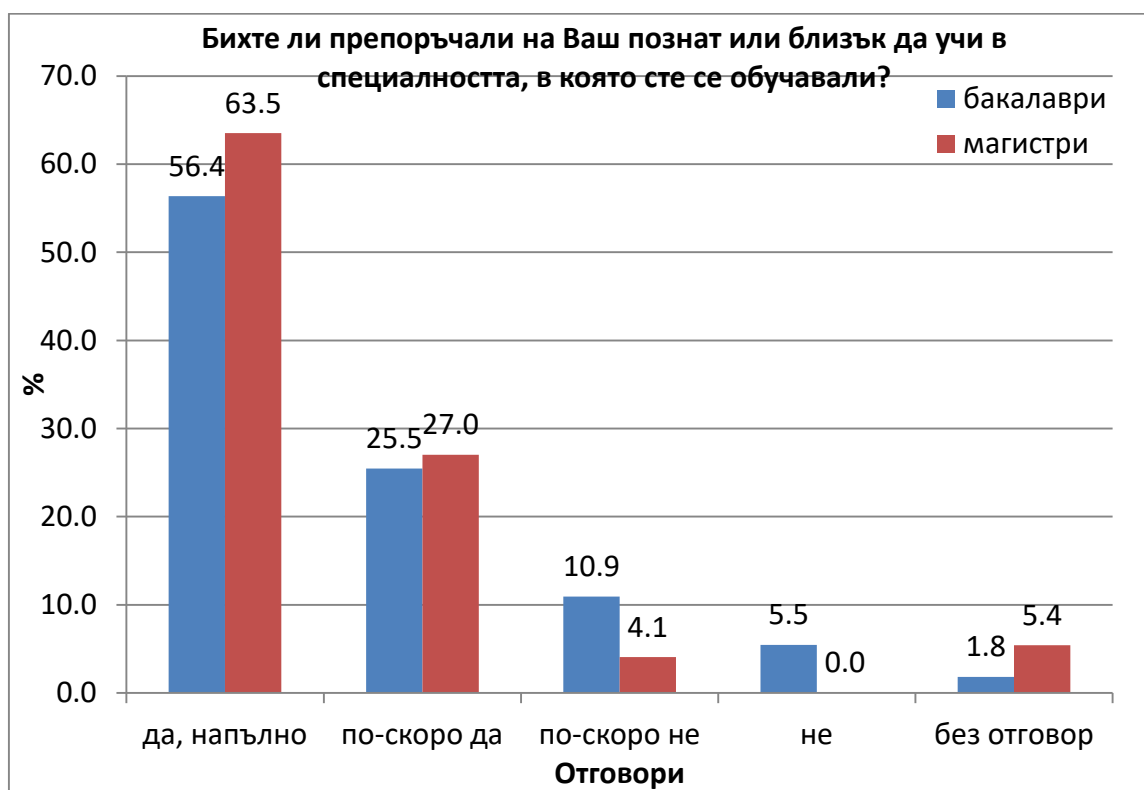
Фиг. 6. Отговори на въпрос „Смятате ли, че с обучението си в ПУ сте развили необходимите способности и умения за Вашата професионална реализация?“

Според анкетиранияте студенти бакалаври и магистри, по-голяма част от тях (около 73%) са се сдобили с необходимата подготовка за бъдещата им професия (отговор „подготовката е напълно достатъчна“ и „подготовката е достатъчна“ – бакалаври – 71,0%; магистри – 75,6%). Не малък е процентът на бакалаври дали отговор „подготовката е недостатъчна“ и „не мога да преценя“ (29,0%), докато при магистрите този процент е 19,0%.

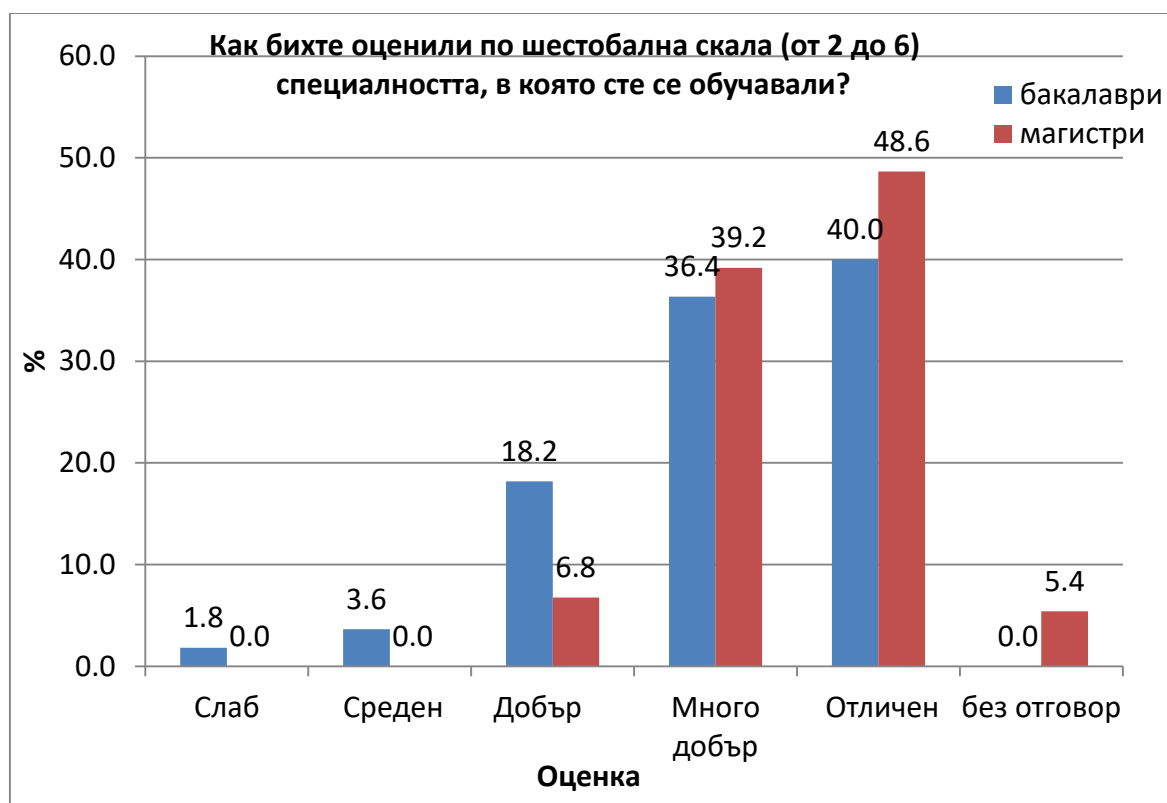
Фиг. 7. Отговори на въпрос „Как оценявате подготовката Ви в ПУ за реално изпълнение на Вашата професия?“

Доминираща част от завършилите специалисти биха препоръчали на свои познати или близки да продължат образованието си в Химическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (86,9%, съответно 60,5 % от анкетираните са отговорили с категорично „да, напълно“ и 26,4% „по-скоро да“). 81,9% от анкетираните бакалаври и 90,5% от магистрите отговарят с „да, напълно“ и „по-скоро да“ (фиг. 8). Тези резултати показват лек спад в удовлетвореността от качеството на полученото образование от випускници на ХФ в сравнение с 2020/2021 г., където 90,9% от анкетираните са отговорили с категорично „да, напълно“ и „по-скоро да“.

Фиг. 8. Отговори на въпрос „Бихте ли препоръчали на Ваш познат или близък да учи в специалността, в която сте се обучавали?“

Анкетираните студенти в по-голямата си част дават отлична оценка (45,0%) и много добра оценка (38%) за обучението им по съответната специалност в Химическия факултет. 40,0% от бакалаврите и 48,6% от магистрите дават отлична оценка, а много добра оценка - 36,4% от бакалаврите и 39,2% от магистрите. В сравнение с предходната година студенти дали отлична оценка за специалността по която са се обучавали е по-нисък с 10% (45,0% срещу 56,6%), но е увеличен дялът на тези с много добра оценка (38,0% срещу 26,3%%). Голяма е разликата и в процента на магистрите дали отлична оценка през тази и предходната година (48,6% срещу 71,7%). Разликите в оценката най-вероятно се дължи на онлайн обучението през по-голямата част на учебната 2020/21 година в сравнение на предходната година.

Фиг. 9. Отговори на въпрос „Как бихте оценили по шестобална скала (от 2 до 6) специалността, в която сте се обучавали?“

Обобщение

Резултатите от анкета №6 сред завършващите през 2021 г. показват спад на общия процент на работещите студенти (с около 8%) и на процента завършили, реализирали се в избраното професионално направление (с около 10,0%) в сравнение с тези през 2020 г., което показва, че завършващите все по-трудно си намират работа в професионалното направление, в което са се обучавали, което най-вероятно се дължи и на икономическите ефекти в резултат на епидемиологичната обстановка в страната поради COVID-19. С около 7,0% е понижен процента от анкетираните, които очакват затруднения при намирането на работа. По-голяма част от анкетираните студенти (около 73%) смятат, че са се сдобили с необходимата подготовка за бъдещата им професия. Според доминираща част от дипломираните и анкетираните студенти дипломата им се посреща добре от работодателите и са готови да препоръчат на свои познати и близки да се обучават в Химическия факултет на Пловдивския Университет „Паисий Хилендарски“. Обучението в различните специалности на Химическия факултет развива у студентите в най-голяма степен аналитичните им умения (95,9%) и уменията за работа в екип (95,4%), следвани от умения за работа с научна литература – (93,9%), умения за творческо мислене (92,9%) и компютърни знания и умения (88,7%).

Предвид задълбочаващата се икономическа криза в страната, в резултат на COVID-19 епидемията и войната в Украйна, нашите усилия трябва да бъдат насочени в посока „връщане към нормалността“ и повишаване качеството на обучение в Химическия факултет. За тази цел:

1. Да се стимулират студентите към повече самостоятелна работа при подготовката си чрез поставяне на казуси за разрешаване и проблемни задачи.
2. Да се ревизират и актуализират периодично учебните програми, и особено в частта за лабораторните упражнения.
3. Да се въведе дисциплината Практика, която да се провежда в реална работна среда, в учебните планове и на бакалавърски специалности Химичен анализ и контрол на качеството и Химия с маркетинг.
4. Да се продължи с организирането и провеждането на срещи между потенциални работодатели от сферата на химията и фармацевцията, и студенти от различните специалности, на които да се представят дейността на фирмите и възможностите за професионална реализация.

28.09. 2022 год.

Факултетна Комисия по качеството, ХФ,
ПУ “П.Хилендарски”, Пловдив